

Č. j.: MPSV-2025/175690

Žádost o poskytnutí informace dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím – proaktivní veřejné služby

Dotaz ze dne 1. 9. 2025

Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) obdrželo dne 1. 9. 2025 Vaše podání, ve kterém na základě zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, žádáte o odpověď na následující otázky: „Zda MPSV pracuje s konceptem proaktivních veřejných služeb, a to konkrétně v oblasti následujících sociálních dávek:

- *Příspěvek na bydlení*
- *Přídavek na děti*
- *Příspěvek na živobytí*
- *Doplatek na bydlení*“

Dále uvádíte: „Pokud ano, v jakých konkrétních případech a jakým způsobem je přístup využíván? Může se například jednat o:

- *Předvyplněné žádosti nebo formuláře s údaji, které stát již zná nebo si dokáže získat. Má občan případně možnost tyto údaje potvrdit či opravit? Existují situace, kdy občan žádné dodatečné údaje nemusí dokládat, jelikož stát si všechny informace obstará?*
- *Personalizovaná upozornění (např. email, SMS, dopis), že má/mohl by mít občan nárok na určitou sociální dávku. V roce 2022 toto bylo využíváno formou SMS například u přídavků na děti. Jednalo se pouze o jednorázové využití nebo tento způsob proaktivního oslovování potencionálních žadatelů stále využíváte? Případně na základě, jakých dat k oslovení dochází (zaznamenání životní události jako je ztráta zaměstnání či narození dítěte, výše příjmů...)*
- *Proaktivní zaslání informací či návodu, jak o dávku požádat a jak ji čerpat.*
- *Je výplata dávky vždy podmíněna podáním žádosti (opt-in), nebo existují případy, kdy je poskytnuta automaticky, pokud občan dávku výslovně neodmítne (opt-out)?*
- *Jiné formy proaktivity, které jako MPSV v souvislosti se sociálními dávkami využíváte...*

Dojde k určitému posunu ve využívání proaktivního přístupu ve výše uvedených oblastech s nástupem superdávky?“

K Vaším dotazům sdělujeme:

MPSV se dlouhodobě věnuje modernizaci a zefektivnění systému poskytování sociálních dávek, a to i s důrazem na prvky **proaktivního přístupu vůči občanům**. Cílem tohoto přístupu je, aby osoby v obtížné životní situaci měly co nejsnazší přístup

k podpoře, na kterou mohou mít nárok, a zároveň byly minimalizovány administrativní překážky.

V rámci agendy **nepojistných sociálních dávek**, MPSV podniká kroky směřující k vyšší míře digitalizace, automatizace a budoucímu cílenému oslovování osob, které by mohly splňovat podmínky pro poskytnutí podpory, aniž by o tom samy věděly.

Tento koncept se dále promítá do příprav nové **Dávky státní sociální pomoci (dále jen „DSSP“)**, která má nahradit stávající čtyři Vámi zmíněné dávky a jejímž cílem je vytvoření jednoduššího, přehlednějšího a proaktivnějšího systému sociální podpory. V této souvislosti se také plánuje **posílení spolupráce mezi ÚP ČR a dalšími subjekty veřejné správy**, například využívání datových registrů a předvyplněných žádostí tam, kde je to legislativně i technicky možné.

MPSV se dlouhodobě snaží o zjednodušení agendy sociální podpory, a to i s ohledem na využití **proaktivních prvků** v kontaktu s občany. Tento přístup směřuje k větší přístupnosti dávek a odstranění bariér, které mohou bránit jejich čerpání osobami, jež na ně mají nárok. Níže uvádíme odpovědi k jednotlivým oblastem, o které jste se zajímala:

Předvyplněné žádosti a automatické získávání údajů

Ano, **v rámci Klientské zóny Jenda** (vyvíjené také pro účely nové **DSSP**) se počítá s využíváním údajů z veřejných databází (např. základních registrů). Žádosti tak mohou být **automaticky předvyplněny** – občan má následně možnost údaje pouze potvrdit či upravit. Pokud by se občan rozhodl žádost podat osobně, pracovníci Úřadu práce ČR mohou tyto údaje taktéž **automaticky načíst a opravit** na základě doložených skutečností.

Personalizovaná upozornění (např. SMS, e-mail)

V minulosti, konkrétně v roce **2022**, byla využita forma **SMS upozornění** v rámci podpory informovanosti o **přídavku na dítě**. Nejednalo se však o trvalý nástroj – šlo o jednorázové cílené oslovení konkrétní skupiny rodičů na základě dostupných dat.

V současnosti **žádný plošný systém automatických notifikací** (např. e-mailových nebo SMS výzev) aktivně využíván není. Veškeré informace jsou však dostupné na webových stránkách **MPSV a Úřadu práce ČR**.

Proaktivní zasílání návodů a informací

V tuto chvíli nejsou návody k čerpání dávek **proaktivně zasílány přímo jednotlivým občanům**. Jsou však volně a přehledně dostupné na oficiálních webových stránkách MPSV a ÚP ČR, včetně podrobných postupů a často kladených otázek (FAQ).

Výplata dávky – opt-in vs. opt-out

Výplata všech nepojistných sociálních dávek v České republice je **podmíněna podáním žádosti (tzv. opt-in principem)**. Neexistuje žádný mechanismus, na jehož základě by dávka byla poskytnuta automaticky bez výslovného podání žádosti (opt-out).

Další formy proaktivity

MPSV využívá k rozšíření povědomí o sociální podpoře také **další informační kanály**, např.:

- **Sociální sítě (Facebook, Instagram, YouTube)** – zde jsou zveřejňována přehledná videa, infografiky a upozornění;
- **Podcast „Na vlnách práce a sociální politiky“** – dostupný na všech hlavních platformách, kde se pravidelně vysvětlují témata v oblasti sociální ochrany, včetně dávek;
- **Interaktivní formuláře a webové poradny** – přispívají ke snadnějšímu pochopení nároku a postupu podání žádosti.

Plány v souvislosti se zavedením DSSP

S nástupem **nové DSSP** od 1. října 2025 dochází k výraznému **posunu směrem k digitalizaci a proaktivitě**. V plánu je například:

- **Zasílání notifikací** prostřednictvím Klientské zóny Jenda (formou e-mailu nebo SMS) – např. při změně důležitých údajů nebo upozornění na potřebu doložit podklady;
- **Předvyplněné digitální žádosti**;
- **Zjednodušení komunikace s ÚP ČR**, zejména pro osoby schopné komunikovat elektronicky;

Věříme, že i díky těmto krokům se veřejné služby stanou dostupnějšími, přívětivějšími a skutečně více proaktivními vůči lidem, kteří pomoc potřebují.

S pozdravem